

روز جمعه یازدهم شهر ذیحجه الحرام موکب سعود علیحضرت شاهنشاه صاحبسرا ن خلدانه عالی ملکه و سلطانه در ظاهر سبزواری وقت
 واقامت داشت شهر سبزواری اگر چه بقدمت فیما بوزیت ولی بازار بلاد قدیمه محبوب میشود بعد از خرابی خسرو کرد قاعده هبت
 این شهر را بالنسبه عظمت و آبادی حاصل شده آلا ن شهریت آباد تر از فیما بوز دارای حصار و بار و بروج و تقریباً سبزاب
 دکان و مسجد معتبر و دو مدرسه عالی و چند حمام و سایر لوازم بلذیت بواسطه وجود مرحوم حاجی غلامادی سبزواری قدس سره
 که از مشایخ حکما و متا لیم عصر زمان یکانه دوران بود این و اخرو دارالم و مجمع فضلاء محبوب میشد و حالاً نیز از آن تشیع و انسا
 بقیه وظلی باقیست و شرح این بلده به محل خود نگاشته خواهد شد سبزواری چاه ذرع از مشهد مقدس است

روز شنبه یازدهم موکب منصور شاهانه اید الله تعالی نصره از ظاهر سبزواری تشریف فرمای قریه رسید که دید راه مشرق
 و در جلگه است طرف دست چپ راه قرعه فضل آباد است با ده خانوار رعیت و سمت راست کلاته سیفر که صد خانوار
 دارد قدری از اینجا گذشته در جانب یسار جاده قریه بارشش است و سکنه آن شصت خانوار و آب این قرا و مزراع از قنات
 دیگر منخی سبزواری از آثار خرابه خسرو کرده شهرتین دیده میشود و از این آثار مناری با ارتفاع بیست و نه ذرع موجود است که از حیث بنا و تاق کمال
 است یازاد و این بنا تعلق بمسجد متبر خسرو کرده داشته و در ابتدای طلال این بلده بقعایت مشتمل گنبدی منفرین دارد بار
 پانزده ذرع که روی سبدر اجناب حاجی میرزا ابراهیم شریعتدار مجتهد معروف سبزواری سلمه الله تعالی صلی کوبیده است و در این
 بقعه صحن وسیع و دیوار کلی است آمانی کونیند شاهزاده حسین شاهزاده ابراهیم و شاهزاده قاسم از اولاد حضرت موسی بن
 علی سلام در اینجا خایب شده است در شمال منار خسرو کرده تقریباً فاصدهزار ذرع قریه خسرو کرده است که صد و پنجاه خانوار
 دارد و در روی تپه مصنوعی وصل تبریفه خرابه تدور چهار برجی دیده میشود که ارک شهر خسرو کرده بوده است قریه خسرو کرده یکجا حام

و کجای مسجد و باغات زیاد دارد آنرا خسروگرد بخوبی معروفست خسروگرد را بنخسرو گرد منسوب نموده اند کفرسخ از خسروگرد
گذشته قریه سید راست در طرف دست راست قدری و راز جاده و امانی آنرا استیر تعلق میکنند بقعه معروف به سیر استیر
سید دیده میشود که از قرار ادعای امانی مزار بعضی از شیخ اولاد کمال است و جمعی از اولاد آن شیخ در سید رکنی دوازده پهلوی
این بقعه بنامت غریب که شرح آن در محل وقوع خود گاشته خواهد قریه سید رسد و پنجاه خانوار کهنه و قلعه دارد که بعضی از آنها
در قلعه و برخی در بیرون قلعه در حوالی ساکنند آب سید از قنات قریه رسیده که منظر گاه است نیز صد و پنجاه خانوار است و
حمام و مسجد و باغات زیاد دارد و دهکده آباد است و در غیر سخن آن در سر شاہراہ باطنی تخته فوالی فرور ساخته است آب سید
از سر سخن از جانی که مزار سلطان سید قریش در آنجاست چشمه میگیرد از خسرو و از تار سید چهار فرسخ راه است و از بلده فرود
تا شاهرود همه جا در صحرا با فلفل سفید میرود رسیده تقریباً سی فرسخ از مشهد است تر است

روز یکشنبه سیزدهم مویک فرخنده گوکب شاهانه از رسید شریف فرمای صد فرود کرد و در صد فرود غالب مردم از آنجا
و عراقی و غیره بود و تعلق میکنند راه از مشرق مغرب و در جلگه حموار و چهار فرسخ است در کفرسخی صد فرود قریه حور است
کاروانسرای از بناهای عهد شاه عباس ثانی در اینجا بوده که منهدم شده و جناب حاجی میرزا ابراهیم شریعتدار محمد سبزواری
سلطنته تعالی کاروانسرای جدید در نزدیکی کاروانسرای قدیم بنا نموده اند و نصف بیشتر از آن ساخته شده است آب انبار
مقابل کاروانسرا دارد که هفتاد و هشتاد سال قبل بنا کرده اند هر دهکده آباد است آبش از رودخانه از کوه طرف شمال میآید از اینجا
گذشته در پانصد قدمی صد فرود بقعه مربع مساوی اسلامی دیده میشود و بقعه امانی سلطان سید علی از اولاد حضرت امام
موسی کاظم علیه السلام در این بقعه مدفونست صد فرود دهکده است آباد بقصبة آبش از رودخانه که از چشمه ساکوه طرف شمال
تشکیل مییابد و از یک رشته کاریز مسجدی از بقصبة قدیمه در این آبادی است که ایوانی متفرق تقریباً با ارتفاع دوازده فرسخ دارد
آنرا و هشتاد و نه و خربزه صد فرود خوب میشود صد فرود چند فرسخی از رسیدت تر است

روز دوشنبه چهاردهم مویک مغلی از صد فرود تا سواض فرسوده حوالی فریمان مضر بنام سپهرام جایون کرد و راه چهار
و از مشرق مغرب در جلگه حموار است در میان آب انباری دیده میشود و غیر از آن خط راه آنرا از آبادانی نیست اما فریمان قلعه
حالیته آنرا از دوازده سال قبل که سیل فریمان کهنه را خراب منهدم ساخت امانی ساخته و در آن سنگی کزنده این قلعه همان سنگی
قلعه فریمان است که آملیاری خان قلیچی در عهد خاقان حله اشیمان فتحعلی شاه طاب شاه در آن متحصن شده و دم از خود سری میزد
۸۶

و عساکر خاقانی اور آتشی و قلعه را خراب کردند و آثاری از آن بود تا فریانیها بعد از خرابی سیل فریبور آنرا عمارت کردند و حالاً بقصبة بلوک فرینان جای بادست دکالین مدرسه و کاروانسرا و حمام و از در خارج قلعه فرینان کاروانسرای آجری از بنسبیه عهد شاه عباس ثانی برای قوفل زوار است و حاجی علی شقی تاجر کاشانی این کاروانسرا را مرتب نموده است و قرا و مزارع بلوک فرینان از تعمیر است بهمین آباد سوز گاهه کلاته فرینان عمیابون داورزن تهاردان آبرود مور تیزه در همین آباد و سوز دوسه بقعه و مزار است که از قرا تعمیراتی اما مراده سلطان سید اسمعیل و سلطان سید قریش سلطان سید حسین این بقعه مدفون شده اند آب فرینان از دو وقت است فرینان تقریباً سیصد فزغ از مشهد مقدس است

روز سه شنبه پانزدهم در فرینان تراق شد

روز چهارشنبه شانزدهم اردوی معلی از فرینان شریف فرمای عباس آباد کرد راهش فرسخ و از مشرق مغرب در جلگه بمبارا اغلب اراضی بکوبیر شباهت دارد از فرینان که سه فرسخ و نیم طی مسافت نمود بقعه صدر آباد میرسنده چند خانوار سکنه در آنجا است

آجر بنا بسیار خوب آب انباری دارد این کاروانسرا و قلعه را مرحوم میرزا آقاخان صدر اعظم نوری بنا کرده است تخمیناً از صدر گذشته پل ابرشیم است این پل مرحوم محمد مهرخان ^{ظهور الدوله} ساخته و در طرف جنوب آن بقاصد چند فزغ آثار پل خرابه قدیم دیده میشود در فرسخی عباس آباد دو چشمه کوچک و قلعه چهار برجی کلیت معروف بچشمه خونی و قلعه گزنی چند سال قبل اطهری در اینجا ساخته اند قلعه عباس آباد را شاه عباس اول بنا کرده و چل خانوار از مسلمانان کرجستان با اینجا آورده و سکنی داده و حالاً آن چل خانوار خانوار رسیده اند تیر شاه عباس کاروانسرای در کمال استیاز باب انباری در اینجا بنا کرده و اینجا نظام الدوله حاجی علی شقی تاجر کاشانی این کاروانسرا را مرتب کرده اند جلگه عباس آباد آجری یاد و کوه خنجر وارد و در کوههای آن نیز قوچ و میش بسیار است عباس آباد صد و پنجاه فزغ از مشهد مقدس است

روز پنجشنبه هجدهم میان دست مضرب خیام کردون قشاق خسروانی کردید راه از مشرق مغرب فزغ ابد در جلگه بمبارا پس از طی تکلیف فرسخ و نیم جاده فیما بین دورشته کوه واقع شود که فاصله بین حسین از دویت فزغ الی بقصد مشتبصه فزغ است در دو فرسخی عباس آباد الهال است و آن قلعه است وصل بکاروانسرای آجری از بنسبیه قدیمه که سی چل خانوار بسیار از طایفه عرب و عجم در آن سکنی دارند سه فرسخ از الهال گذشته میان دست است از آنجا که این منزل مابین کلم است این حضرت بر حسب امر قدر قدر بمایون از پیش میان دست آمد نظم کامل کار آب اینجا داده که کلیه بل رود می مایون و فرمین کلاب اعلی از

این بابت نیز کمال آسایش حاصل نموده و از برای سواران بعضی دیگر از انالی رود آب جلوفرستاده که بکلی از تشنگی محفوظ
و راحت بنرل رسیدند و انفعلی اسباب مسرت خاطر هر آثار مبارک کردید

آنها میاندشت قلعه آنرا مرحوم حاجی میرزا آقاسی با همشهریار مسرور ماضی محمد شاه طاب ثراه بنا نموده و تقریباً پنجاه خانوار
سکنه در این قلعه میباشند حجاب کاروانسرای آجری از بنه قدیمه معروف بشاه عباسی در میاندشت که حاجی علیسقی تاج
کاشانی مرتت کرده و دو باب کاروانسرای بسیار ممتاز و وسیع آجری وصل بکاروانسرای قدیم حسینخان نظام الدوله ساخته
و قریب صد هزار تومان خرج کرده است و دو آب انبار در یکی از این دو کاروانسرا و یکی در بیرون کاروانسرا میباشند
و بیت هزار نفر زوار و غیره در این سه کاروانسرا و بیرون آن میستوانند منزل نمایند چنانکه میاندشت نهایت صاف و
وکوه بلند میامی در طرف جنوب غربی این جلگه و کوه طرف جنوب موسوم به بیار که بلوک بیار چنبد و رای است و کوه طرف شمال
شرقی را فرود کونیند و چون پشت این کوه است و کوه طرف شمال غربی معروف بقلندر سر و پشت آن زردیت ارتفاع
میاندشت از مشهد مقدس دویست فرسنگ است

روز جمعه پنجم مویک فرخنده کولک علیحضرت شاهنشاهی ام مکه از میاندشت شریف فرمای میامی کردید راه از شرق مغرب
و هفت فرسنگ کفرسنگ از میاندشت گذشته خط راه در میان کوههای پست و دره و ماهور قاده و همین طور درستی و
بلندیست تا از دهنه زیدرخارج میوند از دهنه زید که خارج شدند در کفرسنگ و بی میامی در طرف دست راست
نزدیک براه قلعه زید راست که مرحوم حاجی میرزا آقاسی با همشهریار مسرور ماضی محمد شاه طاب ثراه بنا کرده و قاتی دارد و
بیت خانوار درین قلعه سکنی دارد قدری از قلعه زید گذشته نیز در طرف چپ قریب ابراهیم آباد است که پنجاه خانوار رحمت و غایت آباد
دارد و میامی قریه آباد و شبیه قصبه است تکیه حمام و مسجد چارخانه و کاروانسرای آجری دارد از بنه عهد شاه عباسی
در طرف جنوب میامی کوهسیت شاخ معروف بکوه میامی که آب این قریه از دره وسط این کوه جاری میشود

روز شنبه نوزدهم در میامی اتراشد روز یکشنبه مستم حوالی قریه آرمیا مضرب خیم کردون چشم خسروانی کردید راه چغندر
و از شرق مغرب و قرای محمد آباد و جودانه و کلاته اسد و اسر ایلی در حوالی راه دیده میشود قریه آرمیا نیز آباد و چارخیم
آن که تقریباً پنجاه فرسنگ دور است معروف است روز دوشنبه بیت و یکم مویک مایون شاهنشاهی بطاهر شاه مرو
نزول جلال فرمود

صنیع الدوله وزیر انطباقا

در شاهزاده
۸۸